

Seat No. : _____

AJ-111

April-2015

B.A., Sem.-IV

Core - 211 : Philosophy

(Samkhya and Yoga Philosophy)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. સાંખ્ય દર્શન અનુસાર પ્રકૃતિ અને તેના ગુણો વર્ણવો. 14
અથવા
પુરુષનું સ્વરૂપ અને અસ્તિત્વ અંગેનો સાંખ્યનો ખ્યાલ સમજાવો.
2. સાંખ્યનો સત્કાર્યવાદ સમજાવો. 14
અથવા
સાંખ્ય દર્શનનો ઉત્ક્રાંતિવાદ સિદ્ધાંત સમજાવો.
3. યોગદર્શનના અષ્ટાંગમાર્ગનું નિરૂપણ કરો. 14
અથવા
સાંખ્ય દર્શનની જ્ઞાનમીમાંસા સમજાવો.
4. યોગના બહિર્રંગ સાધનો વર્ણવો. 14
અથવા
સંપ્રજ્ઞાત સમાધિ અને અસંપ્રજ્ઞાત સમાધિની સમજૂતી આપો.
5. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 14
  - (1) યોગદર્શનના રચયિતા કોણ છે ?
  - (2) 'સેશ્વર સાંખ્ય' કયા દર્શનને કહેવામાં આવે છે ?
  - (3) પ્રકૃતિના ગુણો કેટલા છે ?
  - (4) યોગના બહિર્રંગ સાધનો કેટલા છે ?
  - (5) સંપ્રજ્ઞાત સમાધિના કેટલા પ્રકાર છે ?
  - (6) સાંખ્ય દર્શન અનુસાર પ્રમાણો કેટલા છે ?
  - (7) સાંખ્ય દર્શનના કર્તા કોણ છે ?

Seat No. : _____

AJ-111

April-2015

B.A., Sem.-IV

**Core - 211 : Philosophy
(Samkhya and Yoga Philosophy)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Explain the Prakriti and its attributes according to Samkhya Darshana. **14**
OR
Explain the concept of nature and existence of Purusha according to Samkhya.
2. Explain the Samkhya Satkaryavada. **14**
OR
Explain the Samkhya theory of evolution.
3. Narrate the eight fold path of yoga system. **14**
OR
Explain the epistemology of Samkhya system.
4. Describe the external organs of yoga system. **14**
OR
Explain the Samprajnata and Asamprajnata Samadhi.
5. Write short answer of the following : **14**
  - (1) Who is the founder of Yoga Darshan ?
  - (2) Which Darshan is called 'Seshwar Samkhya' ?
  - (3) How many 'quality' of Prakriti ?
  - (4) How many external means of yoga ?
  - (5) How many types are there in Samprajnata Samadhi ?
  - (6) How many Pramanas according to Samkhya Darshana ?
  - (7) Who is the founder of Samkhya Darshan ?